

Załącznik
do uchwały Nr .....
Rady Miasta Krosna
z dnia.....

Diagnoza i skala problemów osób uzależnionych od alkoholu na terenie miasta Krosna

Problem nadużywania alkoholu przez mieszkańców Krosna i działania podejmowane przez Gminę na rzecz jego ograniczenia

1. Wstęp

Alkoholizm (uzależnienie od alkoholu, toksykomania alkoholowa, choroba alkoholowa) – to choroba polegająca na utracie kontroli nad ilością spożywanego alkoholu. Spożywanie zazwyczaj dużych ilości alkoholu przez alkoholika jest spowodowane przymusem o charakterze psychicznym i somatycznym, i nie podlega jego woli. Jest jednak możliwy do powstrzymania i utrzymania abstynencji. Mechanizm powstawania uzależnienia nie jest do końca wyjaśniony, ale ma bezpośredni związek z nadużywaniem alkoholu.

Ryzykownie nadużywa alkoholu około 16% polskiego społeczeństwa. Śmiertelna dawka alkoholu to 6–8 g na 1 kg masy ciała.

Pojęcie *alcoholismus chronicum* wprowadził Magnus Huss w roku 1849. W 1960r. amerykański lekarz czeskiego pochodzenia Elvin Morton Jellinek opublikował pracę pt. *Koncepcja alkoholizmu jako choroby*. E.M. Jellinek pierwszy przedstawił, w jaki sposób dochodzi do powstawania i pogłębiania się uzależnienia od alkoholu, podzielił proces powstawania choroby na fazy. Autor wyróżnia następujące stadia choroby alkoholowej:

- Faza wstępna prealkoholowa, trwająca od kilku miesięcy do kilku lat, zaczyna się od konwencjonalnego stylu picia. Człowiek odkrywa, że picie alkoholu nie tylko daje przyjemne doznania, ale także łagodzi przykre stany emocjonalne. Wzrasta tolerancja na alkohol.
- Faza ostrzegawcza zaczyna się w momencie pojawienia się luk pamięciowych – *palimpsestów*.

- Faza krytyczna rozpoczyna się od utraty kontroli nad piciem.
- Faza przewlekła zaczyna się wraz z wystąpieniem wielodniowych ciągów.

Jednym z kluczowych objawów w diagnozowaniu choroby alkoholowej, obok utraty kontroli nad ilością wypijanego alkoholu, są objawy abstynencyjne, zwane inaczej zespołem abstynencyjnym, zespołem ostrej abstynencji, syndromem abstynencyjnym, zespołem odstawienia alkoholu. Objawy abstynencyjne w standardowym przypadku trwają ok. 14 dni. Nie należy ich mylić z kacem. Alkohol bardzo szybko, ze względu na niewielki rozmiar cząsteczek, jest wchłaniany przez organizm. Dostaje się do krwiobiegu, a za jego pośrednictwem do mózgu. Działanie alkoholu zaczyna się już po kilku minutach od spożycia. Pojawiają się najpierw pozytywne odczucia w postaci bez troski, rozluźnienia i dobrego humoru. Wyciszane są negatywne emocje.

A oto problemy, z jakimi spotykają się alkoholicy oraz odsetek alkoholików, których dotyczy dany problem (na podstawie badania Programu Aktywizacji Placówek Odwykowych):

- Zaburzenia życia rodzinnego – 94%
- Problemy w kontaktach z ludźmi – 84%
- Problemy finansowe – 82%
- Przemoc wobec bliskich – 57%
- Problemy z prawem (karalność) – 51%

Z choroby alkoholowej nie można się wyleczyć. Nawet po wieloletniej abstynencji próby kontrolowanego picia często kończą się powrotem do nałogu. Fundamentalnym warunkiem zdrowienia jest abstynencja, wspomagana m.in. przez terapię uzależnień, udział w spotkaniach Anonimowych Alkoholików, przebudowę stylu życia na abstynencki, zdobywanie wiedzy z zakresu alkoholizmu i dziedzin pokrewnych. Proces zdrowienia z choroby alkoholowej jest bardzo trudny

i skomplikowany, uzależniony przede wszystkim od chęci i dobrej woli zainteresowanego. Około 70% pacjentów po terapiach nie osiąga trwałych

efektów.

Z badań przeprowadzonych przez Millera i Hestera wynika, że 1/3 pacjentów osiąga po odbyciu leczenia trwałą abstynencję, a 1/3 poprawę funkcjonowania bez utrzymywania całkowitej abstynencji. Zdaniem innych badaczy 2/3 osób leczonych z powodu alkoholizmu uzyskuje poprawę, aczkolwiek wymiar sukcesu zależy od przyjętego kryterium. Jeszcze inne badania wykazały, że 70% wszystkich leczących się, bardzo wyraźnie ograniczyło liczbę dni picia alkoholu oraz osiągnęło ogólną poprawę stanu zdrowia.

Nadużywanie alkoholu staje się problemem coraz większym, choć obserwujemy, iż na przestrzeni ostatnich lat problem ten zmienił swoje oblicze. Statystyki wykazują, iż po alkohol sięga coraz większa liczba kobiet. Poza tym liczne kampanie reklamowe napojów alkoholowych spowodowały, że młodzież zaakceptowała, iż alkohol - zwłaszcza piwo, czyli pozornie niegroźny napój - jest niezbędnym elementem kultury młodzieżowej. Dlatego coraz więcej młodzieży nadużywa alkoholu, zwłaszcza piwa, a tym samym znajduje się w grupie ryzyka rozwinięcia się u nich choroby alkoholowej czyli uzależnienia od alkoholu. Zjawiska te są ewidentnie skutkiem transformacji gospodarczej. W ostatnich latach zmalała wyraźnie rola i siła oddziaływania przeciwalkoholowego państwa oraz społeczeństwa w porównaniu do siły producentów alkoholu czyli tych, którzy na alkoholu zarabiają – zwłaszcza producentów piwa, którego spożycie zdecydowanie wzrosło. Lansowali oni hasło zmiany modelu picia z wysoko- na niskoprocentowe napoje alkoholowe. Jednak model picia tak naprawdę nie zmienił się, bo okazało się, że ilość osób wypijających alkohol wysokoprocentowy nie uległa zmianie, natomiast doszła nowa grupa pijąca alkohol niskoprocentowy tj. piwo i nalewki. Aby rozwinęło się uzależnienie konieczne jest wypijanie określonej ilości alkoholu i nie ma tu znaczenia czy jest to piwo czy też alkohol wysokoprocentowy. Bo nie chodzi tu wszakże o piwo, a konkretnie o tę ilość alkoholu, która w tym piwie jest.

2. Legislacyjne i instytucjonalne uwarunkowania działań na rzecz ograniczania problemu nadużywania alkoholu

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982r. obowiązek realizacji zawartych w niej założeń nakłada na

gminę – jako zadanie własne. Zatem to samorządy gminne zostały zobowiązane do kreowania lokalnej polityki wobec alkoholu we własnym zakresie. Źródła finansowania tych działań zostały określone zupełnie niezależnie od budżetu państwa. W ręce samorządów przekazano także możliwość budowania i kontroli rynku alkoholowego.

Zadania wynikające z powyższej ustawy realizuje Urząd Miasta Krosna oraz Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Krośnie w oparciu o uchwalony przez Radę Miasta Krosna Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. Obowiązek udzielania pomocy z tytułu alkoholizmu czy narkomanii nakłada na Gminę także ustawa o pomocy społecznej.

Krosno jest miastem liczącym wg stanu na dzień 31 grudnia 2013r. 47 223 mieszkańców; w tym 22 320 kobiety i 24 903 mężczyzn. Z danych Powiatowego Urzędu Pracy w Krośnie wynika, iż na dzień 31 grudnia 2013r. zarejestrowanych było 2 604 osób bezrobotnych, w tym 1 394 kobiety i 1 210 mężczyzn.

Najczęstsze przyczyny kwalifikujące do pomocy społecznej.

Przyczyna Rok	Bezrobocie	długotrwała choroba	Niepełno- sprawność	bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych	Problem alkoholowy	przemoc w rodzinie
2009	758	698	463	182	140	4
2010	784	655	487	174	265	65
2011	804	662	495	188	258	106
2012	799	603	490	161	293	183
2013	850	632	543	164	281	267

Wprawdzie główną przyczyną kwalifikującą do udzielenia pomocy w mieście Krośnie jest bezrobocie i długotrwała choroba, jednakże zauważyć należy, że problem alkoholowy stanowi niebagatelną przyczynę tego zjawiska. Wprawdzie dane MOPR pokazują, że na przestrzeni ostatnich pięciu lat problem alkoholowy, jako przyczyna kwalifikująca do udzielenia pomocy z ramienia Ośrodka, wykazuje lekką tendencję spadkową, to podkreślić należy, że jest ona spowodowana

szeroką pomocą pracowników socjalnych na rzecz osób nadużywających alkoholu i ich rodzin.

Osoby uzależnione i ich rodziny objęte są permanentną pomocą przez MOPR. Korzystają między innymi z pomocy finansowej w postaci zasiłków stałych, okresowych, celowych, z pomocy w formie posiłków w stołówkach, a także z pomocy rzeczowej. W przypadkach kiedy zachodzi prawdopodobieństwo marnotrawienia przyznanej pomocy finansowej, pomoc udzielana jest w formie niepieniężnej.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Krośnie oprócz zadań z zakresu pomocy społecznej realizuje między innymi zadania z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi. W siedzibie MOPR mieści się i działa Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Z punktu widzenia zarówno wieloletniej pracy Ośrodka, jak i Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych należy stwierdzić, że problem nadużywania alkoholu wśród mieszkańców naszego miasta istnieje i nie należałoby go bagatelizować. Waga tego problemu jest istotna, także i z tej przyczyny, że nie zawsze znajduje on odzworowanie w danych statystycznych. Często jest on bowiem skrywany, zarówno przez rodzinę, jak i same osoby uzależnione. Z danych Poradni Odwykowej wynika, że w 2013r. zarejestrowanych było 296 osób z terenu miasta Krosna, w tym 248 mężczyzn i 48 kobiet. Natomiast w I półroczu 2014 r. zarejestrowano 156 osób z terenu miasta Krosna, w tym 125 mężczyzn i 31 kobiet. Istnieje duże prawdopodobieństwo, że dane te nie odzworowują rzeczywistego rozmiaru problemu alkoholowego mieszkańców Krosna, bowiem o wiele większe są wskazania z danych MOPR w tym zakresie. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie prowadzi różnorodne działania ukierunkowane na pomoc osobom i rodzinom uwikłanym w problem alkoholowy, między innymi są to:

- dyżury przy telefonie zaufania dla osób i rodzin obarczonych problemem alkoholowym
- przy Dziale Interwencji Kryzysowej (ul. Legionów 8) usytuowany jest hostel dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie
- osobom uzależnionym od alkoholu udziela się w większości pomocy w formie niepieniężnej, aby uniknąć marnotrawienia przyznanych środków.

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych odgrywa dużą rolę w prawidłowym funkcjonowaniu rodziny. Bezpośrednio współpracuje z Sądem Rejonowym Wydziałem Rodzinnym i Nieletnich, Działem Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie, Komendą Miejską Policji, Prokuraturą Rejonową, Działem ds. Asysty Rodziny i Pieczy Zastępczej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie, Poradnią Odwykową, a także Oddziałem Odwykowym Podkarpackiego Szpitala Wojewódzkiego w Krośnie. Poprzez działania profilaktyczne, edukacyjne i informacyjne zmierza do poddania się leczeniu odwykowemu osób uzależnionych od alkoholu, co niejednokrotnie hamuje rozkład rodziny. Prawidłowa komunikacja interpersonalna, radzenie sobie ze stresem daje możliwość prawidłowego kontaktu między członkami rodziny.

Główne zadania realizowane w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Krośnie to:

- Prowadzenie terapii indywidualnej dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu,
- Organizowanie szkoleń grup zawodowych mających kontakt z osobami, u których występuje problem alkoholowy oraz młodzieży ze szkół ponadpodstawowych,
- Prowadzenie świetlic środowiskowych dla dzieci pochodzących z rodzin z problemem alkoholowym,
- Organizacja wypoczynku dla dzieci i młodzieży z problemami alkoholowymi
- Funkcjonowanie telefonu zaufania dla osób i rodzin z problemem alkoholowym,
- Pokrywanie kosztów posiłków dla osób biorących udział w świetlicach środowiskowych,
- Podejmowanie działań zmierzających do poddawania się leczeniu odwykowemu osób uzależnionych od alkoholu w ramach funkcjonowania Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- Wydawanie opinii w przedmiocie zezwoleń na sprzedaż alkoholu.
- Prowadzenie kontroli rynku sprzedaży napojów alkoholowych na terenie miasta Krosna .
- Organizacja i prowadzenie Centrum Integracji Społecznej

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Krośnie realizuje zadania z zakresu wspierania rodziny, które są zadaniami gminy, w większości mają charakter zadań profilaktycznych. Wspieranie rodziny prowadzone jest poprzez pracę z rodziną oraz pomoc w opiece i wychowaniu dziecka. Aby zapobiegać umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej z rodzinami dysfunkcyjnymi, niewydolnymi wychowawczo pracują asystenci rodziny. Aktualnie Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Krośnie zatrudnia 2 asystentów, którzy pracują z 36 rodzinami. Jednak zapotrzebowanie na tę formę pomocy stale rośnie.

Ponadto w celu wsparcia rodziny, dzieci z rodzin przeżywających trudności korzystają z opieki placówek wsparcia dziennego. Ich głównym zadaniem jest zapewnienie dziecku opieki i wychowania, pomoc w nauce, jak również organizowanie czasu wolnego. Realizacja głównego celu wspierania rodziny, w tym w szczególności objęcia opieką dzieci z rodzin przeżywających trudności znalazła odzwierciedlenie w możliwości korzystania z zajęć proponowanych przez placówki wsparcia dziennego.

Na terenie Krosna w 2014r. funkcjonuje 7 świetlic środowiskowych do których uczęszcza 203 dzieci, 4 placówki wsparcia dziennego do których jest zapisanych 170 dzieci oraz 3 grupy sportowe.

Placówki wsparcia dziennego w formie opiekuńczej mają zapewnić dzieciom:

- opiekę i wychowanie,
- pomoc w nauce,
- pomoc w sytuacjach kryzysowych, szkolnych, rodzinnych, rówieśniczych i osobistych w oparciu o diagnozę indywidualną dziecka i jego rodziny,
- organizację czasu wolnego, zabawę, zajęcia sportowe, rozwój zainteresowań,
- organizację półkolonii oraz imprez i uroczystości świetlicowych,
- organizację zajęć z zakresu profilaktyki uzależnień mających na celu utrwalanie postaw abstynenckich oraz przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym, kształtowanie u dzieci prawidłowych postaw związanych ze zdrowym stylem życia,
- organizowanie w pomieszczeniach placówki dożywiania w formie ciepłych posiłków,

- stałą współpracę z rodzicami lub opiekunami, w tym prowadzenie dla nich zajęć edukacyjnych, mających na celu zwiększenie umiejętności wychowawczych.

Wszelkie zajęcia organizowane w świetlicach cieszą się ogromnym zainteresowaniem zarówno dzieci jak i młodzieży. Średnio z zajęć w świetlicach korzysta 35 osób dziennie.

Dział Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Krośnie.

Realizuje on następujące zadania programowe:

- rozpoznawanie przyczyn powstawania sytuacji kryzysowych,
- podejmowanie działań interwencyjnych,
- udzielanie porad,
- współpraca ze specjalistami,
- udzielanie wsparcia osobom i rodzinom, które znalazły się w sytuacjach konfliktowych, kryzysowych, zostały dotknięte przemocą, alkoholizmem oraz tym, którzy nie radzą sobie w obecnych warunkach życia społecznego.

Interwencja kryzysowa przebiega w formie kontaktu telefonicznego, bezpośredniego kontaktu w Ośrodku i w miarę potrzeby interwencji w miejscu zamieszkania lub przebywania osoby w kryzysie.

W Dziale Interwencji Kryzysowej, który zlokalizowany jest przy ul. Legionów 8 funkcjonują pomieszczenia hostelowe. Są to 3 pokoje, które stwarzają możliwość noclegu dla 3 osób lub rodzin, kuchnia, łazienka oraz pralnia.

Liczba klientów Działu Interwencji Kryzysowej

2010	2011	2012	2013	2014r. I pół
415	359	416	452	272

Liczba klientów Działu Interwencji Kryzysowej z roku na rok wykazuje tendencję wzrostową, zatem placówka ta spełnia ważną funkcję w strukturze pomocy społecznej. Ze wsparcia Działu Interwencji Kryzysowej korzystają nie tylko klienci pomocy społecznej. Krąg klientów tej placówki jest bowiem znacznie szerszy. Zauważa się, że w rodzinach o wyższym statusie materialnym także występuje

problem nadużywania alkoholu, choć jest on bardziej skrywany, jednakże często rodziny te szukają tam pomocy .

Punkt Terapii Uzależnień funkcjonujący w Krośnie przy ul. Legionów 8.

Celem umożliwienia i rozszerzenia pomocy terapeutycznej i psychologicznej osobom uzależnionym od alkoholu, a także ich rodzinom, które np. ze względu na swoją pracę zawodową nie mogą korzystać z terapii w Poradni Odwykowej mają możliwość korzystania z takiej formy pomocy w tej placówce.

Prowadzone są zajęcia przez terapeutów w zakresie uzależnień od alkoholu oraz przez psychologów:

- terapia indywidualna dla osób uzależnionych od alkoholu oraz pijących ryzykownie i szkodliwie
- spotkania terapeutyczne z rodzinami osób uzależnionych
- zajęcia psychologiczne dla osób uzależnionych oraz współuzależnionych od alkoholu.

Aktualnie pomocą terapeutyczną objętych jest 83 osoby, z 45 rodzin.

Godziny otwarcia placówki dostosowane są do potrzeb osób i rodzin dotkniętych chorobą alkoholową, którzy mogą zgłaszać się po pomoc bez żadnych skierowań.

Realizowane programy są ciągle modernizowane, zdarzają się sytuacje, że program jest przygotowywany tylko dla jednej konkretnej osoby.

Głównymi atutami, często podkreślanymi przez osoby korzystające z takiej formy pomocy, są:

- możliwość indywidualnych spotkań, co daje duże poczucie bezpieczeństwa i otwartości;
- godziny pracy znacznie wydłużone niż w pozostałych placówkach, co daje możliwość korzystania osobom pracującym również w systemie zmianowym;
- poczucie anonimowości.

Po kilku latach działalności można wysnuć wniosek, że takie zajęcia cieszą się dużym zainteresowaniem osób i rodzin z problemem alkoholowym. Utrzymują

abstynencję, potrafią rozwiązywać swoje problemy, zmieniają swoje życie, wracają do społeczeństwa jako wartościowe jednostki.

Wspieranie trzeźwych alkoholików

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Krośnie na bieżąco współpracuje z Klubem Abstynenta „Tytan”. W pomieszczeniach Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie trzeźwiejący alkoholicy spotykają się na mitingach jeden raz w tygodniu, a celem grupy jest wspieranie, uczenie nowych zachowań w trzeźwym życiu. Spotkania te cieszą się dużym zainteresowaniem. W 2013r. uczestniczyło w cotygodniowych spotkaniach średnio 30 osób, a w bieżącym roku – 28 osób. Ważnym elementem we wspieraniu trzeźwych alkoholików są mitingi AA, które odbywają się na terenie miasta w 4 grupach.

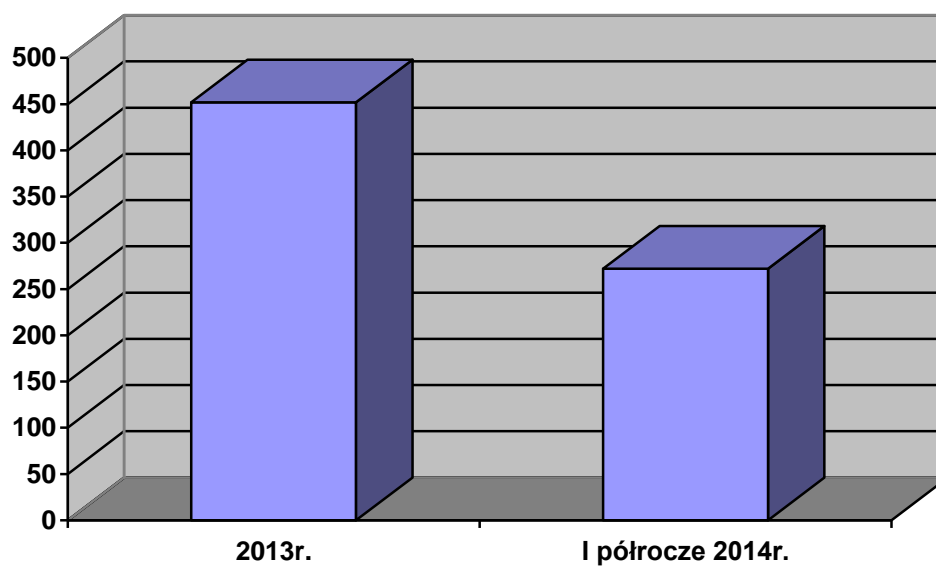
Współpraca MOPR z innymi instytucjami w zakresie działań profilaktycznych i pomocowych

Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w ramach pracy socjalnej współpracują z Komendą Miejską Policji, pedagogami szkolnymi, kuratorami zawodowymi i społecznymi, Sądem oraz z Urzędem Miasta. W wyniku wspólnych działań różnych instytucji problem nadużywania alkoholu postrzegany jest w szerszym kontekście i daje możliwość szerokich działań pomocowych dla rodzin i osób uwikłanych w problem.

Liczba klientów Ośrodka Interwencji Kryzysowej

2013r.	I półrocze 2014r.
452	272

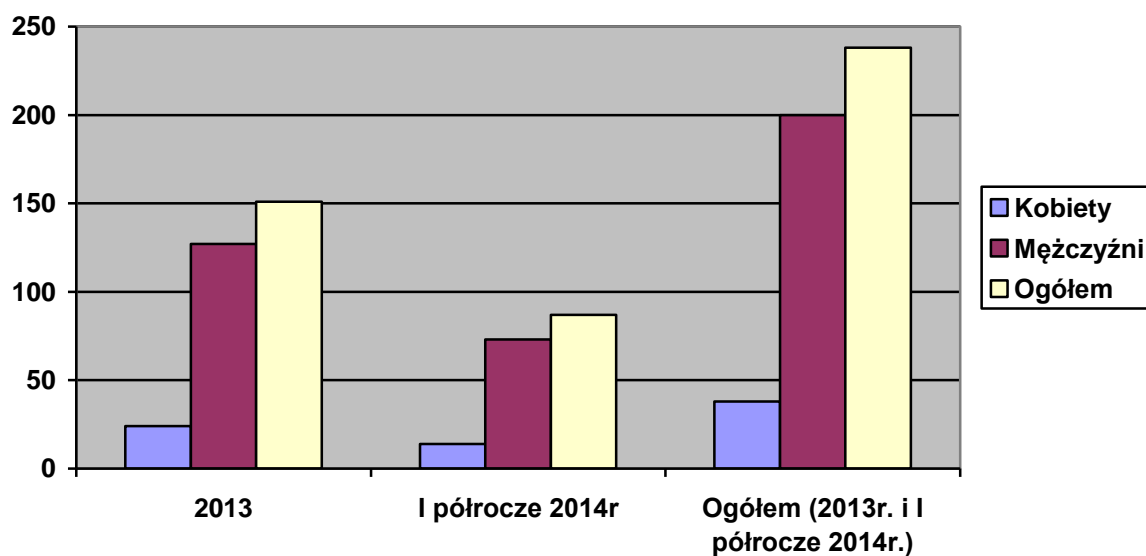
Liczba klientów Ośrodka Interwencji Kryzysowej

Liczba wniosków złożonych do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

	2013	I półrocze 2014r	Ogółem (2013r. i I półrocze 2014r.)
Kobiety	24	14	38
Mężczyźni	127	73	200
Ogółem	151	87	238

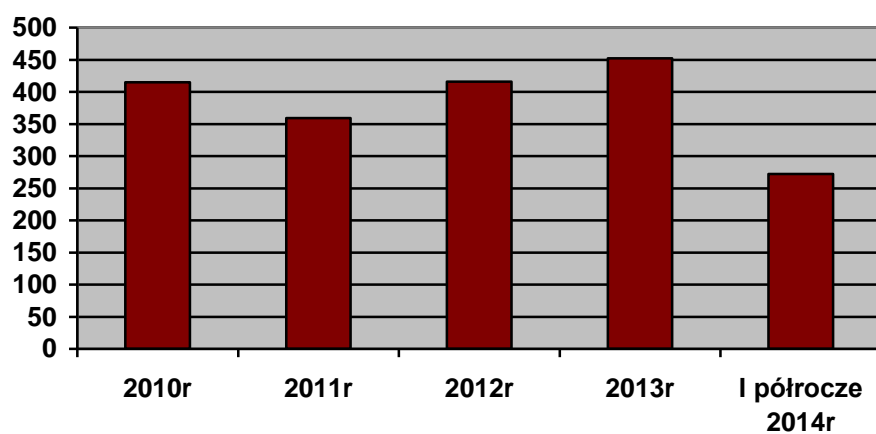
Liczba wniosków złożonych do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Liczba klientów Ośrodka Interwencji Kryzysowej

2010r	2011r	2012r	2013r	I półrocze 2014r
415	359	416	452	272

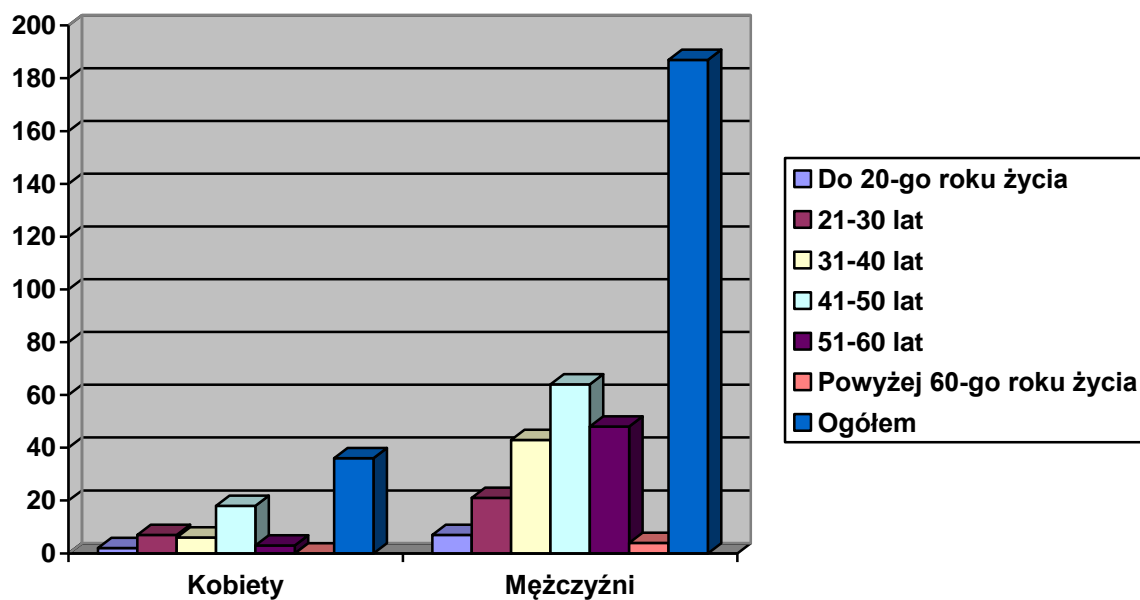
Liczba klientów Ośrodka Interwencji
Kryzysowej

Osoby uzależnione od alkoholu na terenie gminy Krosno w 2013r.

	Kobiety	Mężczyźni
Do 20-go roku życia	2	7
21-30 lat	7	21
31-40 lat	6	43
41-50 lat	18	64
51-60 lat	3	48
Powyżej 60-go roku życia	0	4
Ogółem	36	187

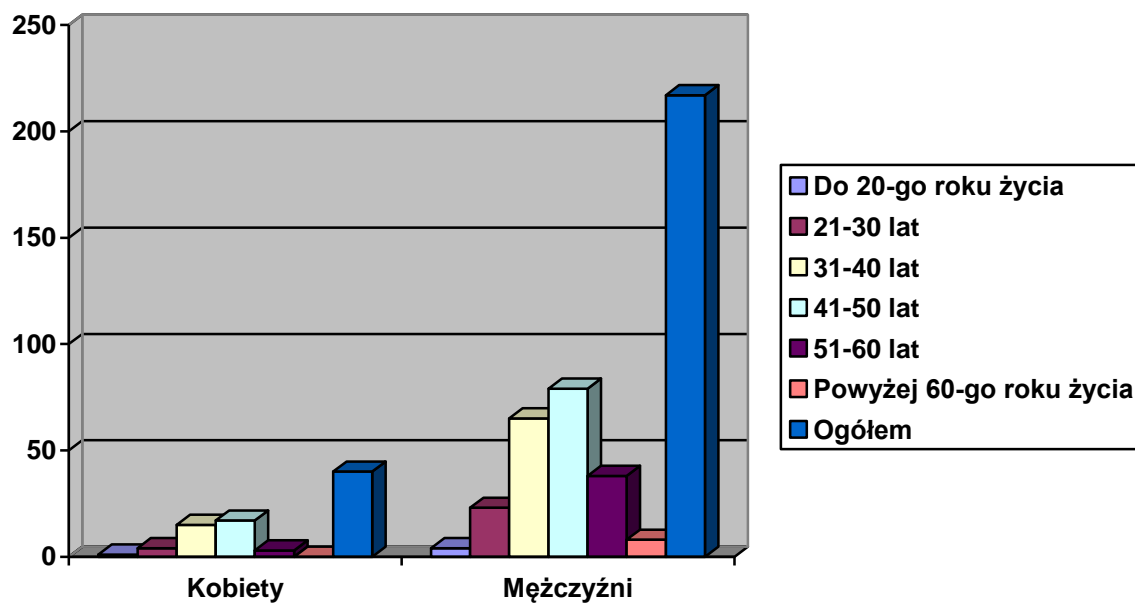
Osoby uzależnione od alkoholu na terenie gminy Krosno w 2013r.

Osoby uzależnione od alkoholu na terenie gminy Krosno w I półroczu 2014r.

	Kobiety	Mężczyźni
Do 20-go roku życia	1	4
21-30 lat	4	23
31-40 lat	15	65
41-50 lat	17	79
51-60 lat	3	38
Powyżej 60-go roku życia	0	8
Ogółem	40	217

Osoby uzależnione od alkoholu na terenie gminy Krosno w I półroczu 2014r.

Centrum Integracji Społecznej w Krośnie .

Placówka funkcjonuje od dnia 1 grudnia 2013 r. jako samorządowa jednostka budżetowa. Centrum Integracji Społecznej w Krośnie m.in. realizuje specjalistyczny program pracy z osobami zagrożonymi wykluczeniem społecznym osobami długotrwale bezrobotnymi, bezdomnymi, niepełnosprawnymi, beneficjentami pomocy społecznej oraz innymi osobami, które potrzebują wsparcia w odnalezieniu się na rynku pracy.

Celem głównym działalności Centrum jest realizacja reintegracji społecznej i zawodowej poprzez następujące usługi:

1. kształcenie umiejętności pozwalających na pełnienie ról społecznych i osiąganie pozycji społecznych dostępnych osobom niepodlegającym wykluczeniu społecznemu,
2. nabywanie umiejętności zawodowych oraz przyuczenie do zawodu, przekwalifikowanie lub podwyższanie kwalifikacji zawodowych,
3. naukę planowania życia i zaspokajania potrzeb własnym staraniem, zwłaszcza poprzez możliwość osiągnięcia własnych dochodów przez zatrudnienie lub prowadzenie działalności gospodarczej lub spółdzielni socjalnej,
4. uczenie umiejętności racjonalnego gospodarowania posiadanymi środkami pieniężnymi.

Uczestnikami Centrum Integracji Społecznej w Krośnie są osoby, które ze względu na swoją sytuację życiową nie są w stanie własnym staraniem zaspokoić swoich podstawowych potrzeb życiowych i znajdują się w sytuacji powodującej ubóstwo oraz uniemożliwiającej lub ograniczającej uczestnictwo w życiu zawodowym, społecznym i rodzinnym. Do uczestnictwa w zajęciach prowadzonych przez Centrum może być skierowana osoba na podstawie:

1. własnego wniosku lub wniosku przedstawiciela ustawowego,
2. wniosku Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Krośnie, Powiatowego Urzędu Pracy w Krośnie, zakładu leczenia odwykowego, organizacji

pozarządowej lub klubu integracji społecznej, za zgodą osoby lub jej przedstawiciela ustawowego.

Uczestnikami nie mogą być osoby, które posiadają prawo do: zasiłku dla bezrobotnych, zasiłku lub świadczenia przedemerytalnego, renty strukturalnej, renty z tytułu niezdolności do pracy lub emerytury.

Obecnie w zajęciach Centrum Integracji Społecznej uczestniczy 9 osób w tym 2 osoby po przebytej terapii odwykowej.

3. Wnioski

- Nadużywanie alkoholu jest problemem, z którym społeczeństwa – niezależnie od stopnia rozwoju gospodarczego - borykają się od wielu lat. Współcześnie obserwujemy narastanie tego zjawiska społecznego, aczkolwiek dziś problem ten zmienił swoje oblicze. Przede wszystkim statystyki wykazują, że po alkohol sięga coraz większa liczba kobiet, obniża się wiek osób nadużywających alkoholu, a ponadto problem jest wielokrotnie skrywany przez rodziny i osoby pijące. Dotyka on też nie tylko ludzi ze środowisk o niższym statusie materialnym czy edukacyjnym, ale i tych, którzy wiodą życie na wyższym poziomie, zarówno pod względem wykształcenia, jak i sytuacji materialnej .
- Poparciem dla powyższej implikacji jest fakt, że ze wsparcia Działu Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie korzystają nie tylko klienci pomocy społecznej. Krąg zainteresowanych ofertą tej placówki jest znacznie szerszy. Zauważa się, że w rodzinach o wyższym statusie materialnym także występuje problem nadużywania alkoholu razem ze wszystkimi innymi negatywnymi skutkami (np. przemoc w rodzinie), choć problem ten jest bardziej skrywany – i te rodziny coraz częściej szukają pomocy w Dziale Interwencji Kryzysowej.
- Jedną z przyczyn, która powoduje narastanie problemu jest niewątpliwie wszechobecna reklama niskoprocentowych napoi alkoholowych, utrwalająca stereotyp, iż alkohol jest niezbędnym elementem kultury spędzania wolnego

czasu. Zatem przeciwwagą do kampanii promujących spożycie alkoholu jest kampania promująca tzw. „zdrowy styl życia”, w którą aktywnie włączony jest Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie oraz Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Jednakże nasuwa się wniosek, że należałoby wzmocnić siłę i natężenie kampanii „zdrowego stylu życia”, aby jej oddziaływanie mogło dorównać skutkom kampanii reklamowej niskoprocentowych napoi alkoholowych.

- Dane MOPR pokazują, że wskaźnik problemu alkoholowego, jako przyczyna kwalifikująca do udzielenia pomocy z ramienia Ośrodka, jest ciągle wysoki. Choć wykazuje lekką tendencję spadkową, to podkreślić należy, że jest ona spowodowana intensywnymi działaniami pomocowymi naszych pracowników na rzecz osób nadużywających alkoholu.
- Funkcjonujące na terenie miasta grupy wsparcia i grupy psychoedukacyjne dla osób uzależnionych i współuzależnionych cieszą się bardzo dużym zainteresowaniem; świadczy to o tym, że wśród mieszkańców miasta jest zapotrzebowanie na ten rodzaj pomocy i o tym, że grupy te spełniają cel, dla którego zostały powołane.
- Zarówno dane statystyczne, jak i doświadczenie pracy MOPR oraz MKRPA wykazują, że koniecznie winna być zwiększona dostępność do terapii dla osób uzależnionych, współuzależnionych, a także dla młodzieży.
- W związku z faktem, iż Sąd wydaje bardzo niską liczbę postanowień o leczeniu zamkniętym, należy bezwzględnie rozszerzyć możliwość leczenia terapeutycznego.
- Na terenie miasta Krosna brakuje typowego oddziału detoksacyjnego – zatem istnieje konieczność utworzenia takiej placówki.
- Po powrocie z leczenia stacjonarnego osoba uzależniona powinna być wspierana przez swego terapeutę (powinna być w stałym kontakcie z nim).
- Podkreślić należy fakt, że Gmina poświęca bardzo dużo wysiłku i pracy na rzecz ludzi, którzy oczekują na leczenie stacjonarne lub są po leczeniu stacjonarnym.